

MZe: Nacistická okupace těžce dopadla i na české zemědělství a potravinovou soběstačnost

12.5.2025 - | KDU-ČSL

Nacistická okupace znamenala nejen ztrátu státní suverenity, ale i drastický zásah do života lidí na venkově a v konečném důsledku v celém okupovaném státě. Českoslovenští zemědělci byli zbaveni možnosti rozhodovat o své práci, produkci i půdě.

„Osmý květen je připomínkou odvahy a obětí těch, kteří bojovali za naši svobodu. V období nacistické okupace nebyla svobodná ani česká půda – zemědělci přišli o právo rozhodovat o své úrodě, byli nuceni k povinným dodávkám a vystaveni tvrdé represí, která je v mnohých případech stála život. Dnes si o to víc musíme vážit možnosti svobodně hospodařit a pečovat o naši krajinu. Děkujeme všem, kteří se o tuto svobodu zasloužili,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Zemědělci byli nuceni k povinným dodávkám živočišné i rostlinné produkce za pevně stanovené výkupní ceny. Ponechání si, byť jen části úrody nebo masa bez povolení, bylo přísně trestáno. Stát dohlížel na každý výsev, na každý, i drobný, chov, na každé pole.

Potraviny byly na příděl a bylo zakázáno nebo regulováno porážet vlastní dobytek a obchodovat s obilím. Nedostatek potravin se stal každodenní realitou — jídlo bylo primárně určeno pro potřeby německé armády a okupační správy, nikoliv pro obyvatelstvo. Chyběly základní suroviny, začaly se používat náhražky. Hlad a nejistota byly přímým důsledkem politiky, která zneužívala zemědělství jako nástroj moci. Na vesnicích se lidé často uchýlovali k výměnnému obchodu, skrývání potravin nebo porážkám „na černo“, což za protektorátu znamenalo i trest smrti. I takto vypadala každodenní tvář nesvobody.

Okupanti měli s českou půdou své plány — germanizace území postupovala ruku v ruce s násilným vystěhováváním obyvatel z oblastí jako Neveklovsko, Milovicko nebo Drahanská vrchovina. Do roku 1945 si присvojili přes 500 000 hektarů české zemědělské půdy.

Nacistická okupace tedy těžce dopadla i na české zemědělství a potravinovou soběstačnost celé populace. Dnes si připomínáme, že svoboda není samozřejmostí — ani svoboda pěstovat vlastní úrodu. Děkujeme všem, kteří za ni bojovali.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mze-nacisticka-okupace-tezce-dopadla-i-na-ceske-ze>